

Undervisningsbeskrivelse

BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET
STYRELSEN FOR
UNDERVISNING OG KVALITET

Termin	Maj-juni
Institution	Thy-Mors HF & VUC
Uddannelse	Toårig hf/hf-enkeltfag
Fag og niveau	Samfundsfag B
Lærer(e)	JRA
Hold	t333sa-b

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb i faget

Forløb 0	Fagets værktøjer og metoder
Forløb 1	Chat-GPT, AI, medier og magt
	Verdens syv udfordringer – består af tre parallelle underforløb, forløb 2+3+4, hvor eleverne træner synopsis-fremstillingen ved selv at vælge sig ind på...
Forløb 2	Krig, konflikt og IP - forløb om verdensfreden og international politik
Forløb 3	Kulturmøde, fattigdom og overbefolkning – forløb om integration, migration og fattigdom i verden
Forløb 4	Oliepanik og klkimaforandringer – Kutznetz-kurven og oliekrisen
	Gennem fremlæggelser, fælles diskussion på klassen samt fælles mini-lex og grundig repetition sikres det, at alle elever er med på indholdet i alle forløb.
Forløb 5	EU og finanskrisen
(Forløb 6	Eksamensforberedelse)
	Forberedelse til evt. Eksamen i faget gennem diverse repetitionsøvelser

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb

Nb! Et skema for hvert forløb

Forløb 0	Fagets værktøjer og metoder
Forløbets indhold og fokus	<p>Via dette forløb repeterer vi fagets metoder. Vi kommer omkring kvantitativ, kvalitativ og komparativ metode, og repeterer diverse teorier og værktøjer.</p> <p>Problemstillinger kan lyde: Hvad er kvantitativ metode? Hvad er kvalitativ metode? Hvad er komparativ metode?</p> <p>Strategier: Hvad er most different design? Hvad er most similar design? Hvilke strategier kan tages i anvendelse, når man laver komparativ analyse?</p> <p>Feltarbejde: Prøv at komme i tanker om en problemstilling, man kunne undersøge med komparativ metode. Hvilke lande og kriterier ville du vælge?</p> <p>Begreber og redskaber: Hvilke begreber er centrale? Hvilke redskaber kan man anvende? Hvordan ser den samfundsvidenskabelige værktøjskasse ud?</p> <p>Synopsen: Hvordan kan man forberede sin synopse i faget?</p> <p><i>Obs: Man bliver ikke hørt eller eksamineret direkte i Forløb 0, men det indgår, at viden herfra anvendes i de efterfølgende forløb.</i></p>
Faglige mål	<p>Vi lærer fagets metoder, værktøjer og redskaber at kende gennem følgende faglige mål fra bekendtgørelsen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kunne anvende og kombinere viden og kundskaber fra fagets discipliner til at undersøge aktuelle samfundsmæssige problemstillinger i Danmark og andre lande og diskutere foreliggende og egne løsninger herpå • Anvende viden, begreber og faglige sammenhænge fra kernestoffet samt enkle teorier til at forklare og diskutere samfundsmæssige vikelighedsnære problemstillinger, herunder professionsrettede problemstillinger. • demonstrere viden om fagets identitet og metoder
Kernestof	<p>Metode - komparativ, kvantitativ og kvalitativ metode</p> <p>Vi arbejder med kernestoffet i forhold til metoderne, ved at se på fritidsjobs nu og ønskejobs for fremtiden i den kvalitativ metode. Vi agerer små journalister, der interviewer hinanden, og arbejder med reliabilitet i interviews via Signe molde - troværdigheden i interviews - URL: https://www.youtube.com/watch?v=ji0p2wNfBh4 (tid: 5:48). Vi undersøger her en profession – nemlig sportskommentator. I en repetition i uge 20 anvendes diverse aprilsnar, der indeholder interviews, fx den om en ny rutjebane: https://www.tv2nord.dk/jammerbugt/syv-gange-hoejere-end-lynet-naboer-raser-over-ny-kaempertsjebane (Tid: 2:36). Vi arbejder med reliabilitet.</p> <p>Validitet og videnskabelig uredelighed i kvantitativt statistik behandles i en undersøgelse af anvendte metoder i artiklen om unges drukkultur - URL: http://politiken.dk/debat/debatindlaeg/ECE1908851/nu-maa-vi-goere-op-med-de-unges-drukkultur/ (3s); vi definerer "videnskabelig uredelighed", indeholdende de tre grundpiller, nemlig Forfalskning, Fabrikering og Plagiering – via artikel vra Videnskab.dk URL: http://videnskab.dk/kultur-samfund/hvad-er-videnskabelig-uredelighed (4s). Eleverne behandler diverse diagrammer (kvantitativt materiale indgår), og arbejder med ytringer på de sociale medier.</p>

	<p>Vi laver en afstemning om chips, inklusiv smagsprøver, diskuterer holdninger indenfor influenceres påvirkning som opinionsdannere i samfundet, og laver statistik på afstemningen via Microsoft Forms.</p>
Anvendt materiale.	<p>Herunder angives det anvendte materiale, fordelt på kernestof og supplerende stof. Omfanget i form af antal sider er angivet i parentes, og pensum er fortrinsvist læst på klassen.</p> <p>Lektie/Pensum: Samfundsfag til HF – kap. 38: Metoder i samfundsfag – URL: https://samfundsfagtilhf.systime.dk/?id=173&L=0 (1s) Samfundsfag til HF – kap. 38,2: Kvantitativ og kvalitativ metode – URL: https://samfundsfagtilhf.systime.dk/?id=390 (3s) Samfundsfag til HF – kap. 38,3: Komparativ metode – URL: https://samfundsfagtilhf.systime.dk/?id=391 (2s) Samfundsfag til HF – kap. 38,3: Forskellige strategier, når man laver komparativ analyse - URL: https://samfundsfagtilhf.systime.dk/?id=391#c2436 (1s) Samfundsfag til HF – kap. 38: Begrebsliste til kap. 38 - URL: https://samfundsfagtilhf.systime.dk/?id=392 (½ s) Samfundsfag til HF – kap. 38: Redskaber til at beskrive samfundet – URL :https://samfundsfagtilhf.systime.dk/?id=389 (2s) Samfundsfag til HF – kap. 39: Samfundsfaglig værktøjskasse - URL: https://samfundsfagtilhf.systime.dk/?id=393 (½ s) Samfundsfag til HF – kap. 39,6: Synopser i Samfundsfag B – URL: https://samfundsfagtilhf.systime.dk/?id=399 (2s)</p> <p>Supplerende stof: Feltarbejde: Stk. 1.5 At gå på opdagelse mellem mennesker In: KulturNU (systime.dk) - URL: https://kulturnu.systime.dk/?id=132#c241 (1s)</p> <p>I alt ca. 13,5 sider fortrinsvist læst på klassen. + ca. 7 sider angivet under Kernestof (ialt 20,5).</p>
Arbejdsformer	<p>Klasseundervisning – fælles gennemgang af metoderne på klassen, projektarbejdsformen - synopsen, anvendelse af programmer, (Microsoft Forms til at stemme om bedste chips i), eksperimentelt arbejde – arbejdet med interviewet af en klassekammerat og arbejdet med sportskommentatorer som profession.</p>

Forløb 1	Chat-GPT, AI, medier og magt
Forløbets indhold og fokus	<p>Forløbet lægger ud med fokus på Chat-GPT. Via kunstig intelligens vælges mellem tre problemformuleringer – hvad er bedst at arbejde videre med, indenfor medier og manipulation, og hvorfor er det vigtigt at være kritisk reflekterende, når man inddrager kunstig intelligens i undevisningen? Dette glider stille og roligt over i medier og meningsdannelse. Et centralt spørgsmål er her: Hvordan kan teknologien udnyttes til at skabe deep face og manipulation, og hvorfor er det vigtigt at tjekke sine kilder og være kildekritisk? Vi kommer ind på medierne som den fjerde statsmagt, og arbejder med click-bait, fakenews, magtens tredeling, professionalisering i samfundet (polarisering og globalisering) samt magtbegreber (direkte magt Indirekte magt, dagsordenssættende magt, diskursiv magt og strukturel magt). I arbejdet med medierne som den fjerde statsmagt kommer vi ind omkring medialisering, politisering, lobbyisme, bevidstheds-kontrollerende magt og framing. Vi stutter af ved at arbejde med ligestilling og se nærmere på demokratiformer – hvordan kan vi deltage aktivt i de politiske beslutningsprocesser, så vi får indflydelse på demokratiet?</p>
Faglige mål	<p>De faglige mål fra læreplanen, der særligt har været arbejdet med i dette forløb, er:</p> <ul style="list-style-type: none"> • behandle problemstillinger i samspil med andre fag • demonstrere viden om fagets identitet og metoder
Kernestof	<p>Det anvendte kernestof fra læreplanen, der har været centralt i dette forløb, er:</p> <p>Sociologi – identitetsdannelse og socialisering – hvem er jeg, og hvilke faktorer påvirker identitetsdannelsen – familie, institutioner, venner, medier, uddannelse, arbejde, køn mv. Hvilke processer påvirker identitetsdannelsen? Herunder: Hvilke magtstrukturer er jeg underlagt, og hvordan kan jeg være/blive bevidste om dem?</p> <p>Sociologiske begreber – normer, roller, rollekonflikter, social kontrol, dobbeltsocialisering – konsekvenser af individualisering, aftraditionalisering (brugen af chat-GPT i stedet for traditionen tro at tænke sig til en løsning), refleksivitet (betydningen af at reflektere over de bud på løsninger, kunstig intelligens kommer med), opsplittning af tid og rum via AI, mennesket og maskinen – hvordan kan de arbejde sammen?</p> <p>Politik og politiske ideologier, skillelinjer og partiadfærd – vi repeterer de tre ideologier lært i samf. C, og arbejder med menneskesyn og holdninger indenfor lighed og frihed samt stat, marked og civilsamfund. Vi kommer ind på blandingsformer som socialliberalisme, og berører højre-venstre-skalaen.</p> <p>De politiske skillelinjer kommer frem igen i en repetition, ved det grønne bord, hvor Kaare Strøms model indgår. Vi kommer her nærmere ind på politisk meningsdannelse og medier, herunder adfærd på de sociale medier.</p> <p>Vi arbejder med samspillet mellem medierne og den politiske meningsdannelse, og ser på, hvilken betydning medierne har, i forhold til den politiske beslutningsproces. Vi arbejder med, hvilken virkning og effekt, medierne har på borgeres politiske meningsdannelse. Vi arbejder med spin og framing, og følger politiske begivenheder i medierne –</p>

	<p>hvordan dækkes aktuelle Set&sket-begivenheder på forskellige medier, og hvad er effekten? Vi ser på, hvilken rolle medierne spiller, for demokratiet i form af taler (vi kører Set og sket med nyheder i forskellige medier, hver dag vi møder ind til faget).</p> <p>Magtbegreber og demokratiopfattelser samt rettigheder og pligter i et demokratisk samfund, herunder ligestilling mellem kønnene. Vi arbejder med forskellige magtbegreber, og ser på magt som ressource og struktur. Vi arbejder med direkte og indirekte magt, i forhold til konkrete beslutningsprocesser. Magtbegreber ses i sammenhæng med konkurrence- og deltagelsesdemokrati, og vi arbejder med, globaliseringen påvirker arbejdsmarkedet ved at fremme den teknologiske udvikling i arbejdet med robot-teknologi og kunstig intelligens; dette medfører strukturelle ændringer på arbejdsmarkedet og i uddannelsessystemet, i form af øget mobilitet samt behov for efteruddannelse til kritisk stillingtagen og refleksion over den kunstige intelligens mangel på reel intelligens (forskellen på at arbejde efter regler og arbejde efter mønstre fx i trafikken kan have store konsekvenser).</p> <p>Kernestoffet gøres professionsrettet ved, at eleverne bliver aktivt medvirkende i 1.maj event, hvor vi først ser på Mette Frederiksen-udtalelser hen over 1.maj-dage, herefter er med til 1.maj event i Thisted, hvor fagforening og borgmester bla. diskuterer jobmuligheder for de unge, i et mindre projekt.</p>
<p>Anvendt materiale.</p>	<p>Materialer, der har været anvendt i forløbet, fordelt på kernestof og supplerende stof, er angivet i form af antal sider.</p> <p>Materiale fra: Søren Malling m.fl.: <i>SamfNuB</i> fra Systime i-bøger – fortrinsvist kap. 6 om medier og meningsdannelse (se links herunder).</p> <p>https://samfnub.systime.dk/?id=341 (øvelser til magt - 1s) https://samfnub.systime.dk/?id=341#c2379 (øvelse til clickbait - 1/2 s) https://samfnub.systime.dk/?id=341#c2383 (opgave til fake news 1/2 s) https://samfnub.systime.dk/?id=341#c2379 (øvelse til clickbait 1/2 s) https://samfnub.systime.dk/?id=341#c2383 (opgave til fake news 1/2 s) https://samfnub.systime.dk/?id=341#c2389 (professionalisering - 1s) https://samfnub.systime.dk/?id=341#c2391 (samme historie set fra flere vinkler – om positionering i samfundet - 1s) https://samfnub.systime.dk/?id=341#c2381 (globalisering - 1s) https://samfnub.systime.dk/?id=299 (hvad er magt? - 1s) https://samfnub.systime.dk/?id=299#c2079b (magt i din omgangskreds - 1s) https://samfnub.systime.dk/?id=363 (magt i relationer - 1s) https://samfnub.systime.dk/?id=363#c2080 (dig og magt - 1s) https://samfnub.systime.dk/?id=364 (magt og demokrati - 1s) https://samfnub.systime.dk/?id=268 (begrebsspillet - 1s) https://samfnub.systime.dk/?id=268&L=0#c1397 (øvelse 2 – hvem har magten? - 1/2 s) https://samfnub.systime.dk/?id=268&L=0#c1402 (øvelse 3 om magt - 1/2 s) https://samfnub.systime.dk/?id=301 (arbejde med ligestilling - 1s) https://samfnub.systime.dk/?id=259 (kernebegreber - 1/2 s)</p> <p>Supplerende stof: https://www.ft.dk/da/leksikon/Magtens-tredeling (1/2s)</p> <p>https://www.ft.dk/dokumenter/dokumentlister/forslag_til_vedtagelse?session=20201 (vedtagelser i Folketingssalen - 1/2 s)</p> <p>I alt 15,5 sider</p>

Arbejdsformer	De væsentligste arbejdsformer, der er anvendt i forløbet, er: Virtuelle arbejdsformer / spil (begrebsspil om magt i klippeøvelse), projektarbejdsform (vurdering af chat-GPT), eksperimentelt arbejde (bevidsthedskontrollerende magt og andre magtformer; hvilke ressourcer giver magt?).

Forløb 2, 3, 4	Verdens syv udfordringer
Forløbets indhold og fokus	<p>Gennem tre parallelle underforløb, kaldet forløb 2+3+4, træner eleverne synopsis-fremstillingen ved at fordybe sig i samt udarbejde synopsis indenfor selvvalgt underemne.</p> <p>Gennem fremlæggelser, fælles diskussion på klassen samt fælles mini-lex og grundig repetition sikres det, at alle elever er med på indholdet i alle forløb.</p> <p>Ud fra sociologiske, politiske, økonomiske og metodemæssige betragtninger arbejdes med udfordringer, vi ikke kan klare indlands alene, og hvor et internationalt samarbejde er nødvendigt. Et fokus på krig og terrorisme, FNs klimamål, fattigdom samt Institut for Menneskerettigheder indgår heri, og der tages udgangspunkt i Ulrichs Becks teori om risikosamfundet. Synopsisformen trænes. Et særskilt forløb om finanskrise køres efterfølgende.</p>
Faglige mål	<p>Disse faglige mål fra læreplanen har der særligt været arbejdet med i dette forløb:</p> <ul style="list-style-type: none"> • anvende og kombinere viden og kundskaber fra fagets discipliner til at undersøge aktuelle samfundsmæssige problemstillinger i Danmark og andre lande og diskutere foreliggende og egne løsninger herpå • anvende viden, begreber og faglige sammenhænge fra kernestoffet samt enkle teorier til at forklare og diskutere samfundsmæssige virkelighedsnære problemstillinger, herunder professionsrettede problemstillinger • formidle faglige sammenhænge på en struktureret og nuanceret måde på fagets taksonomiske niveauer med anvendelse af fagets terminologi • på et fagligt grundlag argumentere sammenhængende og nuanceret for egne synspunkter og indgå i en faglig dialog. • formulere faglige problemstillinger og indsamle, kritisk vurdere og bearbejde dansk og fremmedsproget materiale, herunder statistisk materiale, til at undersøge og diskutere problemstillinger og konkludere <p>Eleverne arbejder med finanskrisen og ser på udviklingen indenfor denne. Vi inddrager engelsksprogede klip i arbejdet med, hvem der har magten.</p>
Kernestof	<p>Kernestof fra læreplanen, der har været centralt i dette forløb:</p> <p>Med Ulrich Beck som den centrale teoretiker arbejdes der med social differentiering og kulturelle mønstre i forskellige lande, herunder Danmark.</p>

	<p>Social arv og social mobilitet indgår især i arbejdet med fattigdom, hvor der arbejdes med at bryde den sociale arv. I forløbet om kulturmøde dykker vi ned i menneskerettigheder, og ser på, hvilke civile, politiske og sociale rettigheder, personer har rundt omkring i udvalgte verdensdele. Arbejdet med værnepligt og undervisningspligt indgår heri, da eleverne kan dykke ned i muligheder og begrænsninger for at tilbyde undervisning i nogle dele af verden. Vesten har som resten af verden et globalt medborgerskab, men fungerer dette medborgerskab, eller er Vesten kun til for Vestens egen skyld? Vi ser på bæredygtighed i forhold til oliekrise og dykker ned i klimadebatten, hvor vi på klassen sætter Lomborg overfor Sterne. Vi arbejder med rettigheder og pligter i et demokratisk samfund. Emnet bredes ud til resten af klassen gennem faglige diskussioner i klasselokalet, der samtidig træner de studerende i at afholde oplæg. Forløbet afsluttes med en grundig begrebsopsamling der er med til at sikre, at alle elever er med på indholdet i alle forløb. Social arv, social kontrol og social marginalisering indgår endvidere som led i slutningen af det efterfølgende forløb om finanskrise, der munder ud i et neddyk om fattigdom og marginalisering i Danmark.</p> <p>Undervisningen gøres professionsrettet ved et gennemgående fokus på, hvordan arbejdsmarkedet ændrer sig, gennem globalisering og påvirkning udefra.</p>
<p>Anvendt materiale.</p>	<p>Materialer, der har været anvendt i forløbet, fordelt på kernestof og supplerende stof, angivet i form af antal sider:</p> <p>Kernestof: Lars Søndergård: <i>Verdens syv udfordringer</i>, Columbus 2012 (173 sider). Værket deles ud blandt eleverne, alt efter valg af emne, så de læser ca. 20% af bogen, og får et indblik i resten gennem oplæg og fælles gennemgang på klassen, samt gennem konstruktion af minilex.</p> <p>Supplerende stof: Sekundær litt.: Lise Ludvigsen og Poul-Erik Møhring: Kap. 5.7: "Kortere skriftligt produkt i kultur- og samfundsfagsgruppen" In: <i>Studievaner på hf - Systime 2024</i>, URL: https://studievanerpaahf.systime.dk/?id=137 (2s)</p> <p>Lise Ludvigsen og Poul-Erik Møhring: "Eksempel på problemformulering" In: <i>Studievaner på hf - Systime 2024</i>, URL: https://studievanerpaahf.systime.dk/?id=137#c402 (1 s)</p> <p>Oskar Bundgaard: "Saddam Hussein" In: <i>Tyran - podcast fra DR Lyd</i>, episode 5, 2023 - URL: https://www.dr.dk/lyd/p3/tyran/saddam-hussein (32 min – 4 s)</p> <p>Globalisering: Kasper Asklund: "Globalisering" In: <i>Kultur på arbejde</i>, Systime 2024 – URL: https://culture.systime.dk/?id=143&L=0 (1 s)</p> <p>Øvelse til globalisering: https://samfnub.systime.dk/?id=341#c2381 (½ s)</p> <p>Søren malling m.fl.: "Beck og risikosamfundet", stk. 1.4.3 In: <i>SamfNuB</i>, Systime 2024 - URL: https://samfnub.systime.dk/?id=375 (2 s)</p> <p>Ialt: 173 sider fordelt på 6 grupper (excl. Kap. 1+2, som læses af alle) Supl: 15,5 s</p>

Arbejdsformer	De væsentligste arbejdsformer, der er anvendt i forløbet, er: Projektarbejdsform (synopsis-fremlæggelser).
----------------------	--

Forløb 5	
EU og finanskrisen	
Forløbets indhold og fokus	<p>[Et kort resumé af forløbets indhold og fokus, herunder hvilke centrale problemstillinger, der har været arbejdet med.]</p> <p>Hvad vil det sige at være en aktiv medborger, og hvilke civile rettigheder har borgerne i EU? Vi ser på, at vi har ret til demokratisk deltagelse, men dette er også en pligt.</p> <p>I forbindelse med ledighed ser vi nærmere på Dovne Robert og diskuterer, hvad man kan gøre for at sikre at borgere tager ansvar over egen økonomi.</p> <p>I forhold til økonomidelen kommer vi omkring bæredygtighed, og arbejder med Fri-land i afsnittet Økonomi for dummies.</p>
Faglige mål	<p>Disse faglige mål fra læreplanen har der særligt været arbejdet med:</p> <ul style="list-style-type: none"> • anvende viden, begreber og faglige sammenhænge fra kernestoffet samt enkle teorier til at forklare og diskutere samfundsmæssige virkelighedsnære problemstillinger, herunder professionsrettede problemstillinger • undersøge og dokumentere et politikområde, herunder betydningen af EU og globale forhold • undersøge konkrete økonomiske prioriteringsproblemer i Danmark og EU og diskutere løsninger herpå • sammenligne og forklare sociale og kulturelle mønstre • påvise faglige sammenhænge og udviklingstendenser ved hjælp af tabeller, diagrammer og enkle modeller og egne beregninger og diagrammer med brug af digitale hjælpemidler <p>I en repetition af de økonomiske begreber dykker vi ned i Luksusfælden, og eleverne får lov at hjælpe udvalgte personer i klip de selv finder fra Luksusfælden. I en repetition af forløbet får eleverne lov at lægge beregninger og budget for en husholdning, ud fra de fritidsjobs, der er i klasselokalet. Her bliver eleverne klogere på skat, løn, arbejdsmarkedsbidrag mm., og får lov at overveje typer af beregninger og diagrammer, der egner sig bedst til en formidling af arbejdet i Microsoft Excel.</p> <ul style="list-style-type: none"> • sammenligne og forklare sociale og kulturelle mønstre • formulere faglige problemstillinger og indsamle, kritisk vurdere og bearbejde dansk og fremmedsproget materiale, herunder statistisk materiale, til at undersøge og diskutere problemstillinger og konkludere <p>Eleverne arbejder med finanskrisen og ser på udviklingen indenfor denne.</p>
Kernestof	Dette kernestof er anvendt fra læreplanen:

	<p>De politiske beslutningsprocesser i Danmark i en global sammenhæng, herunder de politiske systemer i Danmark og EU. Vi tager konkrete love frem og ser på, hvordan de kompletteres i idéfasen, forberedelsesfasen og implementeringsfasen. De forskellige aktører i lovgivningsprocessen behandles – herunder partiers synspunkter og interesseorganisationer, og vi ser nærmere på globale påvirkninger i arbejdet med finanskrisen. Vi sammenligner det danske politiske system med systemet i EU, og kommer ind på Parlament, Ministerråd, Kommission m.v. Vi behandler statsligt og overstatsligt niveau i EU-beslutningsprocessen og taler om, hvordan EU og globalisering påvirker det danske marked. Vi dykker især ned i nethandel og arbejder med, hvad der sker med den lokale handel i et område som Thisted, når og hvis ungdommen primært handler på nettet. Hvad kan man gøre for at vende denne udvikling?</p> <p>Globaliseringens og EU's betydning for den økonomiske udvikling i Danmark, herunder konkurrenceevne og arbejdsmarkedsforhold. Vi arbejder med fri bevægelighed og ser på fordele og ulemper ved den mobile arbejdskraft i EU. Vi taler om konkurrenceevne og ser på nye love i EU – hvor vaskemaskinen skal til at holde længere end fem år, så vi kommer væk fra forbrug-og-smid-væk-kulturen. Vi arbejder med hvilke konsekvenser dette kan have, for udbud- og efterspørgslen efter varer. Det økonomiske kredsløb, økonomiske mål, herunder bæredygtig udvikling, og økonomisk styring nationalt og regionalt bliver her behandlet. Vi arbejder med økonomi for dummes, og dykker ned i anekdoten om Bageren og grønthandleren, samt ser nærmere på Saftevandseksperimentet. Økonomi for dummes med Huxi og Karen viser også Steen fra Friland, så vi kommer ind omkring bæredygtighed.</p> <p>Økonomi - velfærdsprincipper, herunder stat, marked og civilsamfund. Vi arbejder med velfærdsmodeller og politisk styring, og dykker ned i lempelig og kontraktiv finanspolitik, samt lempelig og kontraktiv pengepolitik. Via set og sket-aktiviteter dykker vi ned i skoleområdet – hvordan kan velfærdssamfundet støtte op omkring det? – og arbejder med ansatte i hhv. Offentlig og privat sektor.</p> <p>Ud over finanspolitik og pengepolitik, arbejder vi med ledighed og med strategierne indenfor strukturpolitikken (stramning og opkvalificering),. Her møder vi Dovne Robert. I forhold til familiens privatøkonomiske beslutninger arbejder vi med udvalgte afsnit fra Luksusfælden, som eleverne selv finder og fremlægger på klassen.</p>
<p>Anvendt materiale.</p>	<p>Herunder angives anvendt materialer, fordelt på kernestof og supplerende stof, tillige med omfanget i form af antal sider:</p> <p>Kernestof: Lars Søndergård: <i>Verdens syv udfordringer</i>, Columbus 2012 – kapitlet om finanskrisen; SamfNuB centrale kapitler vedr. økonomi, fattigdom, livsformer, kapitalformer og social status i samfundet (13 s)</p> <p>Supplerende stof: Klaus Holleufer: Stk.9 ”Økonomi” In: <i>SamfNUB, System 2024</i> – URL: https://samfnub.systeme.dk/?id=135 (hele kap. 9 - 10 s)</p> <p>Søren Winther Lundby: ”Stk. 10: EU i Europa og verden - løsning eller problem?” In: <i>SamfNuB System 2024</i> - URL: https://samfnub.systeme.dk/?id=298 (hele kapitel 10 – 5 s)</p>

	lalt: 28 s
Arbejdsformer	De anvendte arbejdsformer er især: Klasseundervisning, anvendelse af programmer, (Microsoft Excel), skriftligt arbejde, eksperimentelt arbejde (lægge et budget)